

18.10.2012

YHTEISTOIMINTANEUVOTTELU KUOPION HALLINTO-OIKEUDESSA**Aika** Torstai 18.10.2012 klo 9.30–10.40**Paikka** Kuopion hallinto-oikeus

Osallistujat	Heikki Liljeroos, pj	Oikeusministeriö
	Ahti Penttinen	Oikeusministeriö
	Jarkko Mannerhovi	Oikeusministeriö
	Satu-Maaria Natunen, siht.	Oikeusministeriö
	Veijo Tarukannel	Kuopion hallinto-oikeus
	Paula Sorjonen	Kuopion hallinto-oikeus
	Rauno Selenius	JUKO ry
	Tarja Niemelä	Suomen Lakimiesliitto ry
	Kirsi Venäläinen	Suomen Lakimiesliitto ry
	Pirjo Lappalainen	Palkansaajajärjestö Pardia ry
Tuija Heino	OHK ry	

Kuopion hallinto-oikeuden henkilökunta

1. Kokouksen avaus

Ylituomari Veijo Tarukannel avasi kokouksen kello 9.00.

Apulaisosastopäällikkö Heikki Liljeroos totesi, että tilaisuudessa on kyse yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain mukaisesta neuvottelusta. Tilaisuudesta pidetään pöytäkirjaa, jonka allekirjoittavat hallinto-oikeuden ylituomari, järjestöjen edustajat ja Liljeroos.

Tilaisuuden tarkoituksena on kertoa hovi- ja hallinto-oikeuksien rakenneuudistuksen vaiheesta ja siitä, missä aikataulussa hanke etenee. Erityisesti esille nousevat henkilöstö- ja toimitilakysymykset. Oikeusministeriön ja järjestöjen edustajat esittäytyivät.

2. Asian tausta

Liljeroos kertoi hovi- ja hallinto-oikeuksien rakenneuudistuksen etenemisestä. Oikeusministerin tekemän linjauksen mukaan Kuopion ja Kouvolan hallinto-oikeudet yhdistetään, ja uuden tuomioistuimen sijaintipaikka on Kuopio. Päijät-Hämeen maakunta siirretään Kouvolan hallinto-oikeuden tuomiopiiristä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden tuomiopiiriin. Kouvolan ja Itä-Suomen hovioikeudet yhdistetään, ja uuden tuomioistuimen sijaintipaikaksi tulee Kuopio.

Lisäksi yhdistetään Oulun ja Rovaniemen hallinto-oikeudet, ja uuden tuomioistuimen sijaintipaikka on Oulu. Kainuu siirretään Itä-Suomen hovioikeuden tuomiopiiristä Rovaniemen hovioikeuden tuomiopiiriin ja Hyvinkää Kouvolan hovioikeuden tuomiopiiristä Turun tai Helsingin hovioikeuden tuomiopiiriin.

Ministerin linjausta käsittelivät kesäkuussa ensin alueellistamisen koordinaatioryhmä ja sen jälkeen hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä, joka linjasi, että hanketta viedään eteenpäin oikeusministerin linjaamalla tavalla.

Hankkeeseen liittyvät yt-neuvottelut alkoivat toukokuussa, jolloin yt-menettely käynnistettiin Kouvolan hallinto-oikeudessa. Kesäkuussa yt-tilaisuus oli Kouvolan hovioikeudessa ja syyskuussa Rovaniemen ja Oulun hallinto-oikeuksissa. Kuopion hallinto-oikeuden jälkeen yt-tilaisuus pidetään Itä-Suomen hovioikeudessa ja myöhemmin myös Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa, jonka tuomiopiiri muuttuu.

Oikeusministeriö on asettanut hanketta varten projektioorganisaation, jolla on neljä alaryhmää. Niistä säädösr ryhmä on valmistellut hallituksen esityksen. Hallituksen esitys oli tarkoitus antaa eduskunnalle 25. lokakuuta, mutta ministeriön laintarkastuksen työruuhkan takia se annettaneen vasta marraskuun alussa. Tavoitteena on, että uudistus voisi tulla voimaan vuoden 2014 alusta. Henkilöstön siirtämiseen ja nimittämiseen voidaan ryhtyä vasta kun eduskunta on päättänyt asiasta.

Säädösvalmistelua on johtanut kehittämisspäällikkö Ann-Mari Pitkäranta, ja siinä ovat olleet mukana säädösr ryhmän muut jäsenet, ylitarkastajat Jennimari Huovinen ja Jarkko Mannerhovi. Esitysluonnokseen tehtiin täsmennyksiä syyskuisen lausuntokierroksen jälkeen. Kun eduskunta on hyväksynyt ehdotetut lakimuutokset, säädösr ryhmä valmistelee hankkeeseen liittyvät asetusmuutokset.

Koska uudistus toteutetaan nopealla aikataululla ja koska asiaa koskeva poliittinen linjaus on jo saatu, hankkeen vaatimiin käytännön toimenpiteisiin on osittain jo ryhdytty. Projektin henkilöstöryhmä miettii uusien virastojen henkilöstömäärää ja -rakennetta sekä sitä, miten voidaan edesauttaa henkilöstön siirtymistä uudelle työskentelypaikkakunnalle tai löytää uusi työpaikka niille, jotka eivät halua siirtyä. Ryhmää vetää hallitusneuvos Ahti Penttinen.

Hankkeen toimitilaryhmä valmistelee toimitilaratkaisuja. Muutoshallinta- ja viestintäryhmä suunnittelee uudistukseen liittyvän koulutuksen ja viestintästrategian. Ryhmien työtä koordinoi koordinaatioryhmä.

Kuopion hallinto-oikeudesta ylituomari Tarukannel on koordinaatioryhmän jäsen, hallintopäällikkö Paula Sorjonen henkilöstöryhmän jäsen ja hallinto-oikeustuomari Toni Sarivirta toimitilaryhmän jäsen.

Projektioorganisaation lisäksi hankkeessa tarvitaan tuomioistuinten omaa organisointia ja työnjaon ja työjärjestyksen suunnittelua. Henkilöstöjärjestöjen on tärkeä olla mukana valmistelussa.

Hallituksen esityksen mukaan Kouvolaan ei jäisi hallinto-oikeuden sivutoimipistettä. Fyysisen muuton ajankohta on kiinni toimitiloista, ja muutto voi tapahtua hyvinkin pian lain voimaantulon jälkeen.

Rakenneuudistus koskettaa virastotasolla noin 200 henkilöä.

3. Henkilöstön asema

Hallitusneuvos Ahti Penttinen kertoi henkilöstön asemasta hallinto-oikeuksien rakenneuudistuksessa. Kuopion hallinto-oikeuden henkilökuntaa ei erikseen siirretä uuteen yhdistyvään hallinto-oikeuteen, vaan lähtökohta on, että Kouvolan hallinto-oikeuden koko henkilökunta siirretään Kuopion hallinto-oikeuteen. Kouvolasta Kuopioon siirtyvien virkamiesten on annettava viran siirtoon suostumuksensa. Tuomarit voidaan kuitenkin perustuslain 103 §:n nojalla siirtää ilman suostumustaan toiseen virkaan, jos siirto aiheutuu tuomioistuinlaitoksen uudelleen järjestämisestä.

Penttinen esitteli valtioneuvoston periaatepäätöstä valtion henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa sekä valtiovarainministeriön päätöstä muutosten johtamisesta ja muutosturvasta valtionhallinnossa. Oikeusministeriö on vahvistanut muutostilanteiden henkilöstöpoliittiset periaatteet oikeusministeriössä ja hallinnonalalla.

Niille Kouvolan hallinto-oikeuden virkamiehille, jotka eivät halua tai pysty siirtymään Kuopioon, yritetään löytää uusi työpaikka. Henkilöt ovat saaneet virkakortit, joilla he pääsevät hakemaan Heli-rekrytointijärjestelmässä valtion avoimia työpaikkoja ennen kuin ne menevät julkiseen hakuun. Virkamies voidaan siirtää myös määräajaksi työskentelemään muun työnantajan kuin valtion palvelukseen, ja hänen on mahdollista koulutautua työnantajan tuella uusiin tehtäviin. Uudelle työssäkäyntipaikkakunnalle siirtyvien virkamiesten on mahdollista saada verotuksessa työasuntovähennystä ja työnantajalta muuttokustannusten korvausta. Muutoksen kohteena olevilla on mahdollisuus 12 vuositaiseen työterveyshuollon psykologikäyntiin muutosprosessin ajan. Psykologipalvelut koskevat myös vastaanottavaa virastoa.

Oikeusministeriön laatimia muutostilanteiden henkilöstöpoliittisia periaatteita tarkastellaan vuosittain. Niitä voidaan muuttaa, jos ne esimerkiksi nyt meneillään olevassa rakenneuudistuksessa osoittautuvat toimimattomiksi.

Osa Kouvolan hallinto-oikeuden tuomareista siirretään tuomiopiirimuutoksen vuoksi Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Siirtoesitykset tekee tuomarinvalintalautakunta. Oikeusministeriö tekee esittelijöitä ja kansliahenkilökuntaa koskevat siirtopäätökset.

Oikeusministeriö ottaa käyttöön täyttölupamenettelyn Kouvolan seudun virastoissa. Vapautuviin virkoihin on mahdollisuus päästä niillä Kouvolan hallinto-oikeuden ja hovioikeuden virkamiehillä, jotka eivät siirry Kuopioon.

4. Toimitilat

Ylitarkastaja Jarkko Mannerhovi kertoi rakennemuutokseen liittyvästä toimitilojen suunnittelusta. Mannerhovi toimii hankkeen toimitilaryhmän puheenjohtajana. Ryhmän

ensimmäinen kokous on lokakuun lopulla. Ensimmäisen ehdotuksen toimitilaratkaisuista on tarkoitus olla valmis vuoden 2012 loppuun mennessä. Ryhmä suunnittelee paitsi yhdistyvien tuomioistuinten toimitiloja myös Kouvolan ja Rovaniemen tyhjentyvien tilojen irtisanomista tai jatkokäyttöä.

Työryhmä ottaa työskentelynsä pohjaksi rakenneuudistuksen valmisteluvaiheessa esillä olleet kustannuslaskelmat ja ratkaisumallit. Kuopion hallinto-oikeuden tilasuunnittelussa lähtökohtana on laajentaa Itä-Suomen hovioikeuden yhteydessä olevaa rakennusta, jossa toimii jo hallinto-oikeuden yksi jaosto. Ryhmä tarkastelee myös muita vaihtoehtoja.

Mannerhovi arvioi, että toimitiloja on jatkossa neliömääräisesti nykyistä vähemmän käytössä henkilöä kohti, mutta laadultaan uudet toimitilat ovat paremmat kuin nykyiset.

Henkilökunnan puolelta todettiin, että hallinto-oikeus on toiminut useassa paikassa, ja henkilökunta odottaa, että rakenneuudistuksessa päästään hyvään toimitilaratkaisuun. Kahdessa paikassa työskentely aiheuttaa päällekkäistä työtä.

Mannerhovi totesi lähtökohdan olevan, että seuraavan muuton jälkeen hallinto-oikeus toimii yhdessä paikassa.

5. Keskustelu

Henkilökunnan puolelta tiedusteltiin määräaikaisten asemaa. Penttinen totesi, että määräaikaisten edut turvataan heidän määräaikansa puitteissa.

JUKO:n edustaja Rauno Selenius totesi, että JUKO:n näkemyksen mukaan määräaikaisten asema on muutoshankkeessa iso ongelma. Tuomioistuimissa saattaa olla kahdeksankin vuotta määräaikaisina työskennelleitä henkilöitä. Määräaikaisia varten tulisi kehittää jonkinlainen virkajärjestelymahdollisuus. Toisaalta lakimiesten työllistymistilanne on onneksi ollut hyvä.

Liljeroos totesi, että ylimääräiset määräaikaisuudet on myönnetty tuomioistuimiin ruuhkien purkamisen ajaksi. Uusia virkoja ei ole voitu perustaa. Liljeroos totesi uskovansa, että hallinnonalalta löytyy määräaikaisille uusia tehtäviä.

Pardian edustaja Pirjo Lappalainen totesi, että tämänhetkisten tietojen mukaan Kouvolan hallinto-oikeuden kansliahenkilökunnasta harva haluaa siirtyä Kuopioon. Kouvolan hovioikeudesta yksi henkilö on jo siirtynyt Itä-Suomen hovioikeuteen.

Selenius totesi, että etätyömahdollisuutta kannattaa käyttää hyväksi muutostilanteessa.

Liljeroos totesi, että Kuopion hallinto-oikeus on toiminut tehokkaasti. Uudistuksen yhtenä tavoitteena on kehittää työn laatua edelleen: kun yksiköt suurenevät, niissä on mahdollisuus syventää ammattitaitoaan. Muutoksella pyritään toki myös lisäämään toiminnan taloudellisuutta ja tuottavuutta. Tuomioistuinlaitokseen kohdistuu vuonna 2013 neljän miljoonan euron leikkausvaatimus kuluvaan vuoteen verrattuna. Vuoteen 2015 mennessä menoja on leikattava 12 miljoonaa euroa. Summa tarkoittaa noin viiden prosentin säästöä nykyiseen.

Oikeusministeriössä on valmisteilla oikeusturvaohjelma oikeudenkäyntien kokonaiskes-
ton lyhentämiseksi ja oikeusturvan laadun parantamiseksi. Ohjelmaa valmistelevan työ-
ryhmän tarkoituksena on laatia marraskuun loppuun mennessä ehdotus nopeasti toteutet-
tavista toimenpiteistä. Esillä ovat olleet muun muassa valituslupajärjestelmä ja tuomiois-
tuinmaksut, joilla saattaisi olla vaikutusta valitusalttiuteen.

Ylituomari Tarukannel totesi, että Kuopion hallinto-oikeudessa on tehty paljon työtä
toiminnan kehittämiseksi. Saavutettu tehokkuus ja työn laatu ovat vaatineet tietynlaista
työn organisointia. Siihen on kuulunut muun muassa se, että työ tehdään paikan päällä,
ei etätyönä. Lainkäyttötyö on järjestetty etupainotteisesti ja kollektiivisesti. Kuopion hal-
linto-oikeudessa työtyytyväisyys on ollut parempi kuin muissa hallintotuomioistuimissa.
Työnjako on ollut tasainen. Johto valvoo sitä, ettei kenenkään työtaakka muodostu koh-
tuuttomaksi. Tavoitteena on jatkossa päästä siihen, etteivät asiakirjat liikkuisi talon sisäl-
lä paperisina vaan sähköisinä. Uudistus vähentää asioiden käsittelyyn liittyvää jälkityötä,
mutta toisaalta hallinnon työ muuttuu vaativammaksi.

Henkilökunnan puolelta todettiin, että ylituomarin mainitsema uudistus näkyy hallinto-
toimiston työssäänkin: jutut tulevat ja lähtevät ulos aiempaa nopeammin. Muutos on ollut
hallintotoimiston näkökulmasta positiivinen.

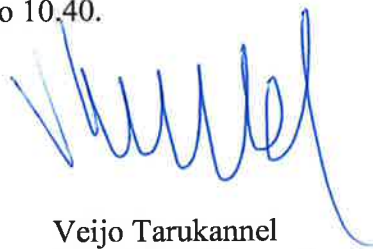
Selenius totesi, että uudistukset saavat usein liikkeelle erilaisia huhuja. Hän kehotti hal-
linto-oikeuden henkilökuntaa ottamaan huhuja kuullessaan yhteyttä järjestöjen edusta-
jiin. Liljeroos kehotti olemaan asioissa yhteydessä ministeriöön. Rakennemuutoksessa
on tarkoituksena panostaa viestintään ja tiedotukseen.

Yt-neuvotteluja jatketaan tarpeen mukaan.

Puheenjohtaja päätti tilaisuuden kello 10.40.

Heikki Liljeroos
Oikeusministeriö

Veijo Tarukannel
Kuopion hallinto-oikeus

Pirjo Lappalainen
Palkansaajajärjestö Pardia ry

Tuija Heino
Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry

Rauno Selenius
Julkisalan koulutettujen
neuvottelujärjestö JUKO ry